

Samrådsmöte med byalagsrådet 25 september 2023

Tid: måndagen den 25 september 2023, kl. 15.00 – 17.00

Plats: Sessionssalen, Nya Rådhuset Ystad

Närvarande:

Henning Wittmeyer, Byalagsrådets ordförande

Egon Holdt, Glemmingebro Byalag

Anders Karlgren, Svarte Byalag

Stig-Arne Johansson, Glemmingebro Byalag

Tommy Olsson, Bussjöbygdens Byalag

Anders Akner, Bjäresjö Byalag

Susanne Durlind, Hagestad Byalag

Peter Ståhlhammar, Köpingebro Byalag

Per-Ola Westerdahl, Köpingebro Byalag

Agneta Löf-Wahlgren, Kåseberga Byalag

Ingegerd Råberg, Kåseberga Byalag

Eva Kristensson, Sjörup Vallösa Byalag

Jan Andersson, Sjörup Vallösa Byalag

Anna Helgesson, Nybrostrands Byalag

Bengt Olhagen, Löderup Byalag

Marie Lundberg, Svarte Byalag

Ystad kommun:

Gunilla Andersson, 1:a vice ordförande Kommunstyrelsen

Kevin Rasmussen, 2:a vice ordförande Kommunstyrelsen

Håkan Damm, ordförande samhällsbyggnadsnämnden

Randi Graungaard, Kommundirektör

Sofia Öreberg, Samhällsbyggnadschef

Moa Larsson, Förvaltningskoordinator

Emma Holgersson, Trafikplanerare

Therese Waldehov, Landskapsarkitekt

Carolina Palm, Kvalitetsstrateg

Henrik Ewald, Skolchef

Lolita Persson, Kultur- och fritidschef

1. Mötet öppnas.

Gunilla Andersson hälsar välkomna och förklarar mötet öppnat.

1. Återkommande återkoppling om kollektivtrafiksfrågor.

Emma Holgersson informerar om aktuella kollektivtrafiksfrågor. Emma fungerar som kommunens kontaktperson i kollektivtrafikärenden men det är Skånetrafiken som är ansvariga för trafiken. En fullständig version av alla informationspunkter finns i bifogad presentation.

Tågtrafik

- Det är just nu väldigt stora problem med inställda tåg och punktlighet som beror på Trafikverkets nya planeringssystem, infrastruktur och spårspring.
- Tågstopp pågår mellan Malmö-Lund fram till 1 oktober och rekommendationen är att undvika att åka sträckan. När nya spåren är i drift förväntas punktligheten förbättras.
- Trädsäkring kommer att genomföras på Österlenbanan (Ystad-Simrishamn). Nu stängs sträckan av om prognosen visa på mer än 15 sekundmeter. Det innebär stora förbättringar på sträckan på sikt. Nackdelen är att det är många träd som behöver tas bort.
- Under 2024 byggs Svedala station om vilket innebär byte med viss väntetid i Ystad om man ska åka mellan Simrishamn och Malmö. Fördelen är att tåg mellan Simrishamn och Ystad inte påverkas av förseningar på resten av systemet i Skåne.

Busstrafik

- Det har varit stora problem med punktlighet och inställda turer på vissa linjer under sommaren och inför skolstart. Många resenärer påverkats och huvudorsaken är personalbrist. Skånetrafiken och Bergkvarabuss arbetar på olika sätt med frågan. Är det problem med bussarna ska Skånetrafiken kontaktas i första hand. Förseningar och uppdateringar finns i Skånetrafikens app.
- Under perioden juni-augusti har bussresandet ökat inom Ystads kommun från 2022 till 2023. Totalt är ökningen 13 % inom hela sydöstra Skåne.
- Arbete med nya tidtabeller pågår inom Skånetrafiken. Nästa tidtabellsskifte är 10 december. Tabellerna beslutas i oktober men kommunen har inte fått ta del av någonting ännu. Förändrad tidtabell innebär ofta utmaningar då många bussar har passning till tågtrafiken. 5 oktober är det politiskt dialogmöte mellan Skånetrafiken och kommunerna i sydöstra Skåne kring tidtabellsskiftet.
- Plusresa är ett pilotprojekt för mer flexibla resor på landsbygden. Under 2024 ska Skånetrafiken starta två piloter i Skåne. Det innebär att man via en app eller telefon senast 2 timmar innan avresa ska kunna bli skjutsad med taxi mellan nuvarande närtrafikområde och en större kollektivtrafiknod. Ystads kommun har skickat in förslag på området utifrån

byalagsrådets material. Beslut om pilotområden fattas av kollektivtrafiknämnden i Region Skåne i november 2023.

Inspel:

- En fråga väcks om hur långt man ska behöva ha till bussen. Emma svarar att Skånetrafikens princip är att man förväntas kunna gå 2 km för att komma till närmsta busshållplats. Skånetrafiken håller på att ta fram ett långsiktigt trafikförsörjningsprogram och kommunen är aktiva i diskussionen kring vilken rätt till kollektivtrafik man som boende ska ha.
- Emma frågar byalagen hur de informerar vidare inom byalagen och byn. Henning Wittmeyer svarar att det finns flera olika system inom byalagen för att dela information.

2. Kommunen informerar om pågående landsbygdsutvecklingsinsatser.

Moa Larsson och Therese Waldehov informerar om pågående landsbygdsutvecklingsinsatser.

Ny förvaltningskoordinator

- Moa Larsson är ny förvaltningskoordinator på samhällsbyggnadsförvaltningen med ansvar för landsbygdsamordning. Hon är byalagens väg in till kommunen och nås via moa.a.larsson@ystad.se eller 0411- 57 74 40

Höstens byaträffar och förtydligande av rutiner

- För ett år sedan påbörjades dialogformen Byaträffar. Byaträffar är bokningsbara tider utspridda över året för byalag, föreningar och andra aktörer på landsbygden att lyfta och informera kring platsspecifika frågor till kommunens politiker och tjänstepersoner. Sedan starten har sju byaträffar ägt rum.
- Två återstår i höst. Nybrostrands byalag är bokade till tillfället i oktober. Den 16 november är fortfarande tillgänglig för bokningar, anmäl intresse till sam@ystad.se
- Inspel på Byaträffar gällande platsutveckling på kommunalägd mark blir underlag för Ystads kommuns fördelning av investeringsmedel för riktade landsbygdsinsatser.
- Byalagsrådet har inkommit med önskemål om att det ska bli tydligare hur protokollet/Bya-PMet ska justeras samt att man önskar en sammanfattning om åtgärder och uppföljning. Möjligheten till att justera protokollet ska bli tydligt och en sammanfattning av uppföljningen ska göras. Kommunen vill dock poängtera att byaträffarna inte är beslutande forum och att frågorna tas med i det löpande arbetet. Det innebär att tidpunkt för när åtgärder kan genomföras normalt inte går att precisera i samband med byaträffen.

Status för landsbygdsstrategi

- Status för landsbygdsstrategin är oförändrad sedan senaste samrådsmötet. Kommunfullmäktiges beslut överklagades till förvaltningsrätten i april och har därför inte vunnit laga kraft.
- I väntan på beslut från förvaltningsrätten fortlöper det arbete som påbörjats med strategins handlingsplan. Däri ingår bland annat arbetet med Landsbygdspris, Byaträffar, översyn av hemsida och framtagning av en ny samarbetsplattform eller rutin för samarbete, mellan Byalagsrådet och Ystads kommun.

Ny hemsida för Ystads kommun

- Ett kommunövergripande projekt med en ny hemsida har inletts. Den nya hemsidan planeras vara klar hösten 2024. Syftet är bland annat att få en bättre och tydligare struktur, att det ska vara lättare att använda sökverktyget och att få ner antalet sidor.
- Arbetet med utveckling av landsbygds sidor tas med i arbetet. Dock är det möjligt att uppdatera länkar, bilder och texter inom den nuvarande strukturen.

Landsbygdspriset

- Kåseberga byalags styrelse är vinnare av landsbygdspriset 2023. Pristagaren utsågs av kommunstyrelsen och priset delades ut på kommunfullmäktige den 21 september. Totalt inkom 14 nomineringar
- Från och med år 2024 ska utdelning ske på kommunfullmäktiges sammanträde i juni.

Fördelning av samhällsbyggnadsbidraget 2023

- Ansökningsperioden för Samhällsbyggnadsbidraget 2023 avslutades den 14 april. I år fördelades 100 000kr. Maximalt belopp att söka var 40 000kr
- Bidraget ska användas för insatser och/eller material till fysisk utrustning och förskönande av utemiljöer på privatägd mark. Bidraget ska även uppmuntra till fysisk aktivitet och ska komma till användning av många samt uppmuntra till möten mellan människor.
- Sex av åtta ansökningar beviljades medel. Ystads kommun prioriterade de byar och orter som inte tidigare tilldelats samhällsbyggandebidraget. Svarte, Rögla, Stora Herrestad, Kabusa, Löderup och Kåseberga tilldelades medel i årets omgång.

Landsbygdsinvesteringar som görs under året

- I början av året tog Samhällsbyggnadsnämnden beslut om investeringsbudget för riktade satsningar för landsbygdsutveckling. I processen för fördelning av budgeten har inspel från tidigare dialogsatsningar samt Byaträffar hösten 2022 fungerat som underlag.

Status på åtgärder som beviljats medel under året:

Glemmingebro – åtgärd för renovering av lekplatsen. Ritningar är framtagna och markarbete är bokade. Åtgärden ser ut att kunna genomföras i genomförs under hösten. Först kommer den befintliga lekplatsen att rivas.

Kåseberga –Åtgärd med elektroniska parkeringsskyltar är genomförd och skylten är på plats. Syftet är att förhindra trafikflöden ner till hamnplan.

Löderup – Åtgärd för komplettering med solskydd på lekplatsen är beviljad. Hur åtgärden ska genomföras har inte landat. Dialog förs med byalaget.

Sövestad – Åtgärden är genomförd. Skateramp på lekplatsen är invigd.

Bjäresjö – Åtgärd för mötesplats för byns boende är beviljad. Skisser är skickade till byalaget.

Drift av tidigare fokus på byarna-åtgärder

- Under de senaste 7 åren har kommunen genomfört 31 projekt och nu finns det ett behov av att förtydliga ansvarsfördelningen. Alla byalag kommer få en sammanställning över de åtgärder som genomförts genom de riktade landsbygdsmedlena och som varit ett resultat av

olika bydialoger. I utskicket förtydligas och konkretiseras ansvarsfördelningen av driften mellan byalag och kommunen gällande åtgärderna. Där förtydligas också när byalaget kan förvänta sig om produkter byts ut eller inte.

- Villkoret för Fokusby-satsningen var att investeringarna inte ska öka kommunens kostnader för driften, men i praktiken har den ändå gjort det. Exempelvis kan kommunen inte fransäga sig ansvaret för lekplatser, därför placeras lekplatsutrusning ofta i anslutning till befintlig lekplats. Även besiktningar av t.ex. utomhusgym, multisportanläggningar, lekplatser står kommunen för.

3. Lägesrapport samnyttjande av skolskjuts

Henrik Evald informerar om samnyttjande av skolbussar i Ystads kommun.

- Frågan om samnyttjande av skolbussar i Ystads kommun har tidigare diskuterats på samrådsmötena. Syftet har varit att undersöka möjligheten att tillåta föräldrar och vuxna i mån av plats åka med de kommunala skolbussarna in till tätorten i morgontrafiken.
- För att kunna resa med skolbussarna behövs ett utdrag ur belastningsregistret, det behövs inom skolans alla verksamheter. Detta kommer behöva förnyas en gång om året.
- Turlistorna är fasta och avgår från hemmen på morgonen, vid 7-8 tiden. De första bussarna från skolan går runt 13-15-tiden. Det kommer inte köras några andra vägar än de som finns, dessa ändras också utifrån var barnen bor.
- Tekniska lösningar för appar finns och har prövats av andra kommuner där man kan lägga in rutterna och se om det finns plats på bussen.
- Kommunen får aldrig konkurrera med regiontrafiken så en förutsättning är att Skånetrafiken inte erbjuder turer på samma sträcka samtidigt.
- På sträckan Köpingsbro – Nybrostrand kör bussarna med en medveten underkapacitet vilket innebär att det kan komma att bli svårt att få plats på denna sträcka då skolbarnen prioriteras. Tilläggsköp för bussar går att göra om det skulle prioriteras.
- En förutsättning för att gå vidare är att ett politiskt uppdrag behöver initieras. Om det blir ett politiskt uppdrag så kommer det behöva startas upp ett stort samarbete inom kommunen för att få det att fungera.

Inspel:

- Fråga väcks om varför kör bussarna mellan Nybrostrands och Köpingsbro inte med full kapacitet? Risker påtalas att föräldrar behöver köra om det är fullt. Henrik svarar att enligt upphandlingen ska bussbolaget sätta in fler bussar om behovet finns. Om barn inte får plats på bussen och man behöver skjutsa till skolan så behöver kommunen få besked om det.
- En annan fråga gäller varför har man bara tar belastningsregistret på personal inom skolan en gång om året. Randi svarar att eftersom det handlar om en administrativ insats från kommunens sida men också från annan myndighet därför behöver det göras en avvägning kring hur ofta detta ska göras.
- Henning Wittmeyer påpekar att han inte tror att det kommer vara jättemånga ansökningar men att byalagsrådet ändå hade föreslagit att man skulle börja med ett pilotprojekt. Henning Wittmeyer frågade Henric vilket område han skulle vilja föreslå som ett pilotprojekt. Henric föreslog skolbussen till Svarte skolan. Då ställde Henning Wittmeyer frågan till de närvarande medlemmarna i byalagsrådet om vi kunde enas om att starta med en pilot för Svarte området. Förslaget stöddes av alla närvarande byalagsrådets medlemmar.

- Henrik tar med sig inspelen för vidare dialog med chefer och förtroendevalda.

4. Information om Ystads kommuns målstyrningsarbete

Kvalitetsstrateg Carolina Palm informerar om kommunens målstyrningsarbete.

- Målstyrning handlar om hur den politiska viljan får genomslag i styrningen. Målen är den politiska ledningens prioritering och målstyrning sker genom ett samarbete över nämnds- och förvaltningsgränser.
- Nytt för denna gång är att det finns politiska inriktningstexter som preciserar de prioriterade inriktningarna. Utifrån de övergripande målen bryts de sedan ner på nämnds nivå. Därefter tar förvaltningen fram aktiviteter på hur man på förvaltningsnivå faktiskt ska arbeta mot målen.
- När man ska ta fram mål och aktiviteter tar man stöd i de antagna styrdokumenterna (t.ex. landsbygdsstrategi).
- För att mäta hur man ligger till i måluppfyllelsen kopplats ett antal indikatorer till målen, dessa beslutas inte politiskt. Indikatorer som mäts även i andra kommunen söks, så mätetalen blir jämförbara. Kommunen sätter också ett önskat värde vid mandatperiodens slut. Hemsidan kommer utvecklas så att uppföljningen blir tydligare där.
- Alla nämnder arbetar inte med alla mål utan målen har en särskild adressering. Samhällsbyggnadsnämnden är de enda som arbetar med alla mål. Nämnderna och bolagen arbetar med målen kopplat till sitt kärnuppdrag.
- Länk till de övergripande målen och de politiska inriktningstexterna: [overgripande-mal-for-ystads-kommunkoncern.pdf](#)

Inspel:

- En fråga lyfts kring hur mätningarna av indikatorerna görs. Carolina svarar att kommunen genomför flera olika mätningar. Det finns mätningar som görs årligen, utöver det görs mätningar bland de som varit i kontakt med kommunens verksamheter. Det finns också Medborgarenkäter. Många av mätningarna är fasta mätningar som görs likadant i hela landet. Det finns också fasta mätetal som gör att det ska vara statistiskt säkerställt.
- Henning Wittmeyer lyfter att anledningen till att man ville ha upp punkten på dagordningen är att man saknar landsbygden i målen och poängterar att för att nå en nöjdhet på landsbygden och i staden är det olika typer av insatser som krävs. Carolina hänvisar till att landsbygden särskilt nämns i målbeskrivningen i mål 5. Håkan Damm betonar också att det varit en politisk diskussion kring om de ska lyfta landsbygden särskilt, men att man landade i att när man skriver Ystads kommun så menar man hela kommunen, både staden och landsbygden.
- Henning framför att det ska bli intressant att ta del av samhällsbyggnadsnämndens mål
- Gunilla Andersson betonar att det med det nya sättet att arbeta blir skarpare och att uppföljningarna ska visa på produktionen som sker i kommunen. Det blir mycket tydligare och ställer höga krav.

5. Information om Ystads kommuns olika bidrag som föreningar och byalag kan söka.

Förvaltningskoordinator Moa Larsson berättar om de bidrag och stöd som finns i kommunen som byalag och andra föreningar kan söka. En fullständig lista över alla bidrag finns i bifogad presentation.

- Det är flera olika nämnder som delar ut stöd och bidrag, men kultur- och fritidsnämnden står för majoriteten av dem.
- Kultur- och fritidsnämnden är ny sedan årsskiftet och ska därför hitta en gemensam form för bidragen, i samband med det ser man över alla bidrag. Det innebär att bidragen nästa år kommer att justeras. Beslut om de nya bidragen förväntas kring årsskiftet.
- Samhällsbyggnadsnämnden bidrag är samhällsbyggnadsbidraget som gäller åtgärder i byarna på icke-kommunal mark. Utöver detta delar nämnden ut driftsbidrag för enskilda vägar.
- Dessutom finns har kommunstyrelsen från 2023 investeringsmedel avsatta för riktade investeringar på landsbygden, de som tidigare funnits på samhällsbyggnadsnämnden som Fokusby-medel. Dessa fördelas dock utifrån inspel på dialogsatsningar
- Kultur- och fritidsnämnden har bidrag till föreningar som äger eller långvarigt hyr sina egna lokaler. Föreningar kan få bidrag för hyra, drift eller investeringar.
- Kultur- och fritidsnämnden delar även ut bidrag till kulturföreningar och till föreningar som arrangerar tillfälliga offentliga arrangemang.
- Kultur- och fritidsnämnden delar ut flertalet olika bidrag till barn- och ungdomsföreningar men även till föreningar som arrangerar lovaktiviteter för barn.
- Utöver de kommunala bidragen kan kommunen stötta byalagen i att söka externa medel, t.ex. från Leader. Inför 2024 går Leader in i en ny programperiod och Ystad ingår i ett nytt område, Östra Skåne. Mer information finns på: www.leaderostraskane.se

Länkar till samtliga bidrag eller riktad finansiering:

Samhällsbyggnadsbidraget: [Samhällsbyggnadsbidrag - Ystads kommun](#)

Riktade investeringar till landsbygdsåtgärder : [Byaträffar - Ystads kommun](#)

Bidrag till enskilda vägar: [Bidrag till enskilda vägar - Ystads kommun](#)

Drifts-, hyres- och investeringsbidrag för föreningar samt bidrag för barn- och ungdomsverksamhet: [Ystads kommun - Välkommen till vår bidragshantering](#)

Bidrag för kulturverksamhet och arrangemang: [Kulturstöd - Ystads kommun](#)

Bidrag till arrangemang för unga av unga: [Ungdomspotten - Ystads kommun](#)

6. Övriga frågor

- En fråga ställs om huruvida kommunen kan erbjuda gästnät för internetuppkoppling i de olika kommunägda samlingslokalerna.

Inspel efter mötet:

Efter mötet konstateras utifrån tidigare minnesanteckningar att Andreas Andersson Kurdve och Sofia Öreberg tidigare informerat om att kommunen i dagsläget inte erbjuder gästnät i alla samlingslokaler, ofta för att det enligt avtal är hyresgästens ansvar att tillgodose internet till sig själva. En punkt som lyfts i Landsbygdsstrategins handlingsplan är att samutnyttja kommun- och privatägda samlingslokaler. Det arbetet ska påbörjas efter strategins antagande och då kommer frågan kunna aktualiseras igen.

- Återkoppling önskas kring åtgärder i Svarte. Håkan Damm tar med sig frågan.
- En fråga om att Google maps visar fel i Svarte. Håkan Damm tar med sig frågan vidare.

7. Datum för samrådsmöten 2023

Nästa möte är 4 december enligt överenskommelse

8. Mötet avslutas.

Antecknat av Moa Larsson Sambällsbyggnadsförvaltningen